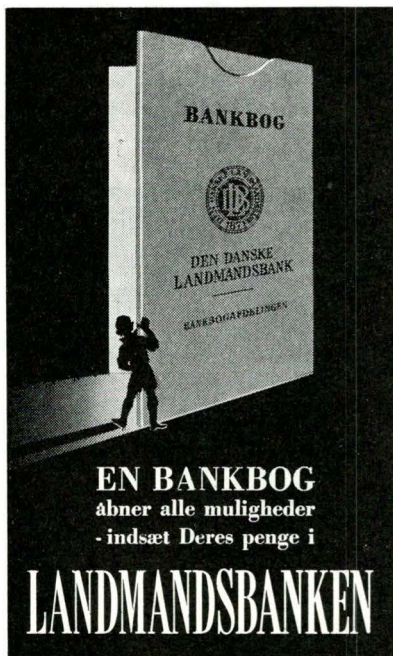

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

NUMMER 9 - 5. MAJ 1963 - 63. ÅRGANG

Udgivet af Dansk Lokomotivmands Forening

EN BANKBOG
åbner alle muligheder
- indsæt Deres penge i

LANDMANDSBANKEN

Københavns nye blikkenslagerfirma

v/ H. Paulsen & T. Hollender

Værksted: Sdr. Fasanvej 92 . Telf. 30 33 53
Paulsen Telf. Eva 4959 . Hollender Telf. 967272

Ligeså **UUNDVÆRLIG**
jernbanen er for trafikken er

Statsanstalten for Livsforsikring

Hovedkontor: Kampmannsgade 4, København V

Nørrebro-Møbel- og Tæppelager

alt i møbler på rentefri konto

Nørrebrogade 195, 1.ste, Kbhvn. N. Telf. Taga 6876

RANDERS

Randers Byggematerialer

TLF. * 5800

HULTEN SKJORTEFABRIK

Leverandør til etaterne

KLOSTERVEJ 40 - RANDERS - TLF. 3725

- man
lægger
mærke
til ...

— godt tøj
til fornuftige
priser

TILSKÆRERNE

DET STORE MAGASIN FOR TØJ

Sko køber man i **FOX**
skomagasiner

Glostrup - Roskilde - Holbæk - Kalundborg
Slagelse-Nyborg-Aarhus-Skive-Nykøbing M.
Viborg

Tegn Deres forsikringer i

**Statsbanepersonalets Brandforsikringsagentur
og Understøttelsesforening af 1891**

Lav præmie - uden gensidighed - kulant erstatning
Tillidsmænd over hele landet - Alle arter forsikringer tegnes
Henvendelse OR 8086 og Fulda 745056

AABENRAA

BENT CHRISTESEN *Slagtermester*

Vi fører alt i kød-flæsk
- og så har vi hjemmelavet pålæg og medister

FORSTALLE 10 - AABENRAA - TELF. 22145

PRINZESS *symaskiner og reservedele*
HANS KRÜGER jun.

Vestergade 9 - Aabenraa - Telf. 23452

TIP-TOP

*Herremagasin for den
moderne herre*

Møller & Simonsen
St. Torv 7, Aabenraa - Telf. 22377

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

NR. 9 - 63. ÅRGANG

5. MAJ 1963

Indhold:

Dyrtidsregulering	131
De nye TEE-tog	132
Landsoplysningsudvalget - Vin- terens oplysningsarbejde - Til- lidsmandskursus	134
DJAs 60 års jubilæum	135
Det automatiske tog	136
Under DLF	138
Personalia	138
Medlemslisten	139
Foreningen af Pensionister ved De danske Statsbaner	139
Jernbanebygning med skalpering og røveri	140
Dansk Jernbane Klub	140

Forsidebillede:

Sidste lokomotiv litra P ved DSB.

Redaktører:

E. Greve Petersen
(ansvarshavende)
K. B. Knudsen.

Redaktion og ekspedition:

Hellerupvej 44, Hellerup.
Telefon: Hell. 7269.
Kontortid 10-16.
Lørdag 9-12.

Annonce-ekspedition:

Studivestergade 49, København K.
Tlf. Central 12327 og Palæ 1142.
Giro 22289.
Kontortid kl. 8.30 til 16.

Frederiksberg Bogtrykkeri
Howitzvej 49.

Dyrtidsregulering

Som bekendt gennemførte folketinget en lov, hvorefter skatter og afgifter toges ud af pristalsberegningen, og man fastsatte januarpristallet 1963 lig 100. På denne baggrund har et udvalg, sammensat af tjenestemændenes centralorganisationers formænd og departementschef Ulrik Andersen, skullet udarbejde en fremtidig dyrtidsreguleringsordning for tjenestemændene. Udvalgets arbejde blev imidlertid yderst vanskeligt i henseende til fastsættelse af en reguleringsordning efter tjenestemandssønsker, al den stund, der mellem det private arbejdsmarkeds forhandlingsparter var nået enighed om udbetaling af en dyrtidsportion for hver 3 points stigning af pristallet. Man var i udvalget nået frem til en skitse, hvorefter lønnen skulle reguleres med 2 pct. af grundløn, alderstillæg, overenskomstillæg og dyrtidstillæg for hver 2 points stigning af pristallet.

Med det nye reguleringsgrundlag for det private arbejdsmarkeds vedkommende var det i den givne situation uden for realiteternes verden at regne med tilslutning til en anden reguleringsordning for tjenestemænd. Det fik man tydeligt indtryk af ved forhandlingerne med finansministeren, og den indgåede aftale om dyrtidsregulering, der skal forelægges folketinget, fik følgende indhold.

For hver 3 points det pr. januar 1963 fastsatte pristal stiger, skal lønnen reguleres med 3 pct. Ved lønnen forstås grundløn, alderstillæg, overenskomstillæg og det dyrtidstillæg, som er givet til og med 1. april 1963. Dyrtidstillæg som forfalder senere end denne dato samt stedstillæg vil ikke blive indregnet i den løn som lægges til grund ved fremtidig udregning af de 3 pct. af lønnen. Derimod skal opmærksomheden fæstne sig ved, at overenskomstillægsportioner også indgår i beregningerne i fremtiden, og dermed indgår lønforbedringer gennem overenskomstforhandlinger i dyrtidsreguleringen, et fremskridt sammenlignet med den gamle regulering.

Skulle pristallet falde under 100, skal der forhandles om, på hvilken måde den nedadgående regulering skal foregå.

For honorarer, bestillingstillæg og særlige ydelser ændres reguleringen ligeledes, så de får samme forholdsmæssige forhøjelse.

Endelig er der at tilføje den kendsgerning, at der henstår et tilgodehavende på 2 points efter den gamle reguleringsordning, og disse 2 points foranlediger, at der 1. oktober 1963 udbetales 1 pct. af lønnen 1. april 1963, d.v.s. af grundløn, alderstillæg, overenskomstillæg og dyrtidstillæg.

I modsætning til tidligere giver den nye reguleringsordning større dækning for prisstigningerne nemlig 100 pct. For så vidt der sker ændringer i reguleringen for det private arbejdsmarkeds vedkommende, er det forudsat, at spørgsmålet optages til forhandling om tjenestemændenes regulering.

De nye TEE-tog

Studierejsen
til Nürnberg 1963

Nogle af rejsens deltagere ser på en model af MAN's fabriksområde.

Når sommerkøreplanen træder i kraft i maj, vil et væsentlig træk i denne plan være indførelsen af de nye lyntog »TEE-togene«. Nu er TEE-togene ikke absolutte nyheder – bortset fra de nordlige breddegrader – idet disse tog gennem flere år har bevist deres berettigelse ved kørsel på de tyske forbundsbaner. Men er der ikke tale om noget jernbanemæssigt exceptionelt nyt, er der dog tale om en yderst klog udnyttelse af det intereuropæiske jernbanesamarbejde, der nok skal vise at blive påskønnet også af DSB's mange kunder. TEE-togene er jo af rejsende, der har benyttet togene i Tyskland, kendt og berømmet for deres komfort og høje hastighed, og selv om disse ikke uvæsentlige faktorer er noget modificeret i togenes danske udførelse – bl.a. vil de herhjemme, i modsætning til de tyske tog, blive indrettet for såvel første- som fællesklasse rejsende – vil der dog være tale om en vinding for statsbanerne, der vil kunne bevare det danske ry som jernbaneland, såvel inden- som udenvælts.

Interessen for det nye indslag i jernbanedriften, der her vil blive tale om, har været stor, og ikke mindst inden for vor egen kreds, hvor der jo bliver tale om et nyt stykke »værktøj« i det daglige arbejde, har interessen været stærk. Landsoplysningsudvalget blev på et ret tidligt tidspunkt inddraget i denne interesse, og med en stor og positiv støtte fra maskinafdelingen blev med MAN's afdeling i Nürnberg, Vesttyskland, hvorfra togenes maskin- og styrevogne leveres, truffet aftale om to besøg i henholdsvis februar og marts måned d.å.

Begge besøg blev i tilrettelæggelsen identiske med et nærmere studie af TEE-togene på »beddingen« som det centrale. Vi fik her lejlighed til at se togene på så at sige alle stadier, og navnlig hvad angår det maskinelle blev studiearrangementerne en stor succes. Under ledelse af ingeniører fra MAN, samt rejsernes tekniske ledere fra maskinafdelingen overingeniør E. Risbjerg Thomsen og ingeniør J. P. T. Johansen, fik deltagerne en gennemgribende forklaring på det maskinelle, og for-

delene ved disse studiebesøg kom rigtig til sin ret her, hvor monteringen kunne ses i alle faser.

Ud over dette centrale i studiearrangementet, fik deltagerne også lejlighed til at bese et større udsnit af MAN's værker i Nürnberg. Der er her tale om en efter danske forhold stor virksomhed, med omkring ved 10.000 beskæftigede. Produktionen er omfattende, med hovedpunkterne samlende sig om jernbanemateriel, kraner, dampkraftanlæg for elproduktion og lastbilmotorer. Af sidstnævnte produktion er der tale om en størrelse, der leder tanker hen mod samlebandsproduktionen, idet værkerne leverer 120 stk. lastbilmotorer, fuldt afprøvede og parate til montering i afdelingen i München, pr. døgn.

Et for vi danske ganske interessant billede af en stor virksomhed inden for fællesmarkedet, blev tegnet for os under besøget i Nürnberg. Nu blev dansk deltagelse i fællesmarkedet jo ikke til noget i denne omgang, men derfor er vel endnu ikke glemte debatterne om arbejdskraftens fri bevægelighed inden for markedets rammer. I Nürnberg har man dette problem nært inde på livet, gennem byens nære beliggenhed ved de lande, og her navnlig Italien, hvor arbejdskraftreserverne er ret store. Vi forespurgte ganske naturligt vore værter, hvorledes udviklingen på dette område havde formet sig og fik som svar, at der var tale om en rolig og på alle måder tilfredsstillende udvikling. Der var i Nürnberg for tiden mange udlandsarbejdere, på MAN's værker i så stort et tal som 10 pct. af de beskæftigede, eller ialt ca. 1000. Lønninger, arbejdsforhold o.s.v. var som for tyske arbejdere gældende, hvilket i øvrigt er fastlagt i fællesmarkedets statutter, og hvad angår det indbyrdes forhold arbejdstagerne imellem var der tale om det bedst tænkelige, på trods af de sprogvanskeligheder der naturligt opstår, når så vidt forskellige sproggrupper som italiensk, spansk og tyrkisk, skal arbejde og virke inden for det germanske.

Det var så vist interessant og tankevækkende at erfare, og for deltagerne i studierejserne kunne den

erfaring der her droges ikke undgå at vække forhåbninger om et muligt samarbejde i et fremtidigt enigt og forenet Europa.

Ud over sit egentlige indhold af studiemæssig karakter, må et arrangement som årets rejser også byde på mulighed til nærmere at lære den by at kende, besøget omfatter. Vi har også lagt vægt på denne side af vore arrangementer, og for Nürnbergs vedkommende tog vi på en to timers rundtur i bus, hvor vi med en kyndig nürnbergere som leder så og fik fortalt om, hvad byen havde at præsentere.

Det er klart, at der her kunne skrives side op og side ned om det vi så og hørte. Nürnberg er en både gammel og meget interessant by, hvis historie og placering i nutidens Tyskland nok var en nærmere omtale værd. Alle de facts vi her blev præsenteret for, blev påhørt med stor imødekommenhed, men det ligesom lå i luften, at det nyhistoriske – det, der var tilbage fra hitlertidens vanvidsdage, og i særlig grad den bygning, der dannede rammen da opgørets time slog, var noget af det man i særlig grad ønskede at se, nu da lejligheden bød sig dertil.

Hvad sidstnævnte angik blev der vist tale om noget af en skuffelse for deltagerne. Hvad der var regnet eller ikke regnet med, kan ikke siges, men på baggrund af den atmosfære der står om Nürnbergprocessen, var synet af det noget upræsentlige justitspalæ, der dannede rammen om processerne, vel ikke netop det, der var regnet med. Bygningen er igen overtaget af retsvæsenet, og gået over til normal brug. Der er intet, der drager tanker tilbage til opgørets tid og fornuftigvis må det erkendes, at mindesmærker fra den tid skal sættes gennem eksemplets magt i en demokratisk livsform, der ikke giver mulighed for at forbrydere som de, der her mødte deres retfærdige dom, igen fremstår på verdensarenaen, og ikke fremstår som en sejrherres minde over en slagen fjende.

Ellers må der siges at være nok af mindesmærker fra den østrigske malersvends storhedstid på disse kanter. De mest markante, at Nürnberg for 80 pct.s vedkommende er genopbygget af de ruiner, han efterlod det tyske folk, var vel ikke det, »der Führer« havde tænkt sig, men også andet står endnu som udtryk for de storhedstanker, han omfattede sin egen person med.

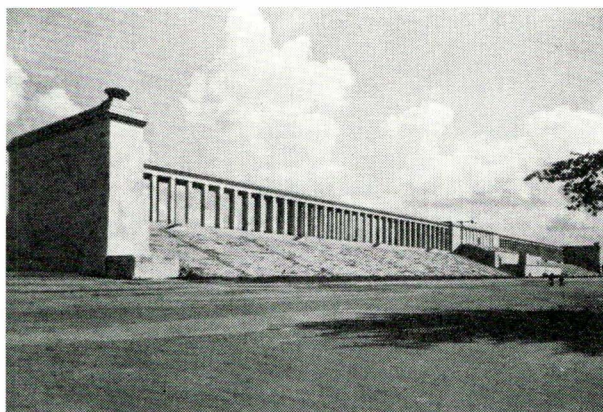
Vi besøgte bl.a. »Zeppelinwiese«, en kolossal paradeplads, hvor tilskuere og paraderende i alle afarter har været talt i hundredtusindvis. Selve Zeppelinwieses opbygning leder tanker mod forbilleder fra oldtidens Rom. Søjlerækken, på hvis midte hagekorset var placeret, er flankeret af to mure fra hvis øverste kanter en »olympisk ild« har brændt i bronzekar. Midt for søjlerækken, og direkte under det forhadte kors, er talerstolen placeret med front ud mod selve paradepladsen, der igen er flankeret af tilskuerafdelingen, hvortil indgangsportaler i en udførelse svarende til hovedarenaen fører ind. Til disse pladser var adgang for mere almindelige tilskuere og aktører i de optrin, der foregik her, medens mere prominente udenlandske gæster samt nazikoryfæerne flankerede talerstolen på trapperne op mod søjlerne.

Ikke langt fra Zeppelinwiese findes Kongresshalle. Denne bygning er, i modsætning til Zeppelinwiese, aldrig blevet færdig, og fremtræder i dag noget ruinagtig. Også her er tale om et bygningsværk, der drager tanker mod antikkens Rom. Selve bygningen fremtræder som et kæmpemæssig amfiteater med plads til godt og vel 90.000, og er ved front siden flankeret af to ankomst- eller vandrehaller, der samtidig skulle virke som sluser ved til- og afstrømningen af menneskemasserne. At der har været drømt storhedsdrømme her er hævet over enhver tvivl, og tanker om hvad denne hal skulle være benyttet til, såfremt historiens forløb var blevet et andet, kan få det til at løbe koldt ned ad ryggen på beskueren.

At Hitler med disse to bygningsværker har haft det gamle Rom i tankerne, vidner udformningen om. Men hvad antikkens bygmestre har formået at skabe i bygningskunst, der vil kunne beundres til evige tider, er i Nürnberg blevet til plumpe efterligninger, hvis hele værdi i dag er skamstøttens.

Om det er sådanne tanker, der omfatter dagens nürnbergere, kan ikke vides. Fakta er dog, at de to bygningsværker i dag står som for 18 år siden, samt at ingen i Nürnberg med respekt for sig selv, besøger stederne. Pladsen ved Zeppelinwiese bruges som sportsplads af amerikanske soldater, der er indkvarteret på en nærliggende tidligere SS-kaserne, og de eneste af de gode borgere fra Nürnberg der frekventerer »minderne« her, er den bestemte type af piger, der af en eller anden ufortalt årsag holder møder på internationalt plan i disse omgivelser. Ro, fred og plads syntes der således ikke at mangle på, og hele områdets værdi som minder fra en svunden tid, syntes samtidig placeret på det niveau, hvor det rettelig hører hjemme.

Det var så vist en oplevelse at se disse rester fra en svunden mørk tid, og samtidig var det på sin vis glædeligt at erfare den mangel (eller tilsyneladende mangel) på interesse man lokalt omfatter hele området med. Måtte jernbanestationen ved Zeppelinwiese komme til at stå som udtryk herfor, ville meget – i henseende til tysk foragt for Hitler og hans tid – være vundet. Denne station, der i sine velmagtsdage havde en trafik af omkring ved 100 ankomende og afgående tog, fører i dag en hensygnende tilværelse som oprangeringsplads for

Zeppelinwiese.

godsvogne, og med bare tre standsende lokal-tog i døgnet.

Afslutningen på rejsernes besøgsarrangementer var henlagt til forbundsbanernes trafikmuseum, hvor deltagerne fik et glimrende billede af jernbanernes udvikling i Tyskland op gennem tiderne. At vi samtidig med en dyb fornemmelse af skuffelse måtte erkende, at vi på dette område herhjemme er et glimrende billede på forspildte muligheder på dette område, for kun stå som en understregning af den oplevelse et besøg på trafikmuseet i Nürnberg er.

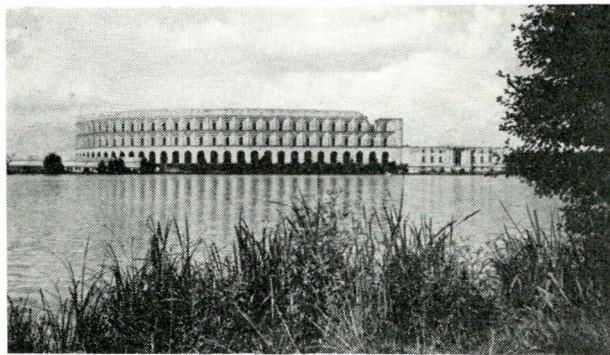
Samlingerne, der omfatter alt lige fra jernbanernes start og til dato, er meget righoldige og, hvad der glædede os som fagmænd, var at det rent historiske og det teknisk undervisningsmæssige var kædet sammen på en måde, der næsten virkede fuldkommen. Vi fik lejlighed til at bese en model i naturlig størrelse, af de tyske baners allerførste lokomotiv »der Adler« - Ørnen. Vi så Bismarcks salonvogn, arbejdende og gennemskårne modeller i glasmontre, der beskrev hele den jernbanemæssige udvikling, og ikke at forglemme prøvede vi også den fornemmelse det er, at opholde sig i et førerrum ved hastigheder på 160 km/tm. En forøvrigt meget livagtig fornemmelse, hvor vi opholdt os i et modelførerrum i naturlig størrelse, hvor lydeffekter og film ved front- og sidevinduer var effektfulde.

Endelig skal nævnes modelbaneanlægget, der ligesom fik drengesindet frem i os alle. Her kørte indtil seks tog af forskellige togarter, og i fuldstændigt naturlige omgivelser. Anlægget var opbygget fuldautomatisk, og med kommandocentralen i naturlig størrelse. Udenfor besøgstid var der her skolestue for vordende trafikassistenter og signalfolk, og hele denne sammenkobling af besøgs- og skoleobjekt på modelstanden, gav ligesom et præg af hele berettigelsen i et museum af denne karakter.

Som det vil kunne ses af det indtil nu beskrevne, var årets rejser rige på oplevelser. Der var som sædvanligt et ypperligt kammeratskab på turene, hvilket ikke mindst blev understreget under de middage MAN beværtede os med.

Udvalget har modtaget mange tilkendegivelser på glæde og tilfredshed med begge arrangementer, og kvitterer fra vor side med en tak til alle deltagere for godt rejseselskab, og i forbindelse hermed ikke mindst en tak til MAN og maskinafdelingen, for det store udbytte og de mange oplevelser vi på denne måde blev beriget med.

j.

Kongresshalle.

Landsoplysningsudvalget

Vinterens oplysningsarbejde

Oplysningssæsonen 1962/63 er nu ovre, og gennem de modtagne skemaer fra afdelingerne danner sig efterhånden et billede af den aktivitet, der landet over er udfoldet.

Selv om ikke alle besvarelser er modtaget for indværende, syntes et gennemgående træk dog at være noget mindre aktivitet end tidligere. Årsagerne hertil kan være mange, det er endnu engang de vilkår vi må arbejde under, ikke altid at kunne være på toppen, men mon ikke de væsentligste årsager for vort vedkommende fortsat er de store uddannelsesprogrammer, der ligger indenfor jernbaneskolens rammer.

Et andet gennemgående træk i årets besvarelser, er den fortsatte udbygning af de tekniske studiekredse og foredragsarrangementer. Lokomotivmandens interesse i en stadig uddannelse indenfor tjenesteområdet er usvækket, og vidner om den lyst og interesse den enkelte går til sin gerning med, et forhold der uden for al tvivl vil virke styrkende på vor fremtidige position.

Ser vi på de områder af vinterens arrangementer landsoplysningsudvalget har stået for, vil vel navnlig studierejserne til MAN i Nürnberg træde i forgrunden. Disse rejser er nærmere beskrevet andetsteds i bladet, hvorfor her kun skal nævnes den succes vore studierejser har, samt den anerkendelse heraf vi møder, alle steder hvor vi henvender os om sådanne arrangementer.

Det andet af vore store arrangementer, besøget ved General Motors, blev desværre ikke den succes vi havde beregnet. Muligvis var tidspunktet ikke så heldigt valgt, men skal disse besøgsarrangementer, hvor der også er indlagt mulighed for deltagelse af vore damer, fortsat kunne gennemføres, må interessen herfor blive større.

Udover disse to store arrangementer har udvalget som sædvanligt virket hjælpende i det omfang, der er ytret ønske herom. Vi har endvidere i den afvigte vinter taget et konkret skridt for undersøgelse af mulighederne, for udgivelse af en lokomotivmandens håndbog. Desværre, igen, blev interessen herfor heller ikke så udtalt som ønskelig. Udvalget har indgående drøftet om det betimelige i en udgivelse, set på baggrund af de muligheder forhåndsindtegningen har givet, og er nået til det resultat, at det økonomisk ville være uforsvarligt, om vi på trods af kendsgerningerne lod fem og syv være lige, og påførte foreningen udgifter af den størrelsesorden, der her vil blive tale om.

Udgivelsen af en håndbog må derfor indtil videre skrinlægges, men tanken herom er derfor ikke glemt, og forhåbentlig vil mulighederne senere vise sig mere realisable. Men hertil må det være medlemmerne, der fremover opbygger det rette grundlag.

Muligheden for indførelse af et undervisningsgrundlag, til brug såvel på kursus som i lokale studiekredse er dog ikke hermed udtømte. De på tidligere kursus kendte »blå mapper« vil blive videreudbygget, og det er udvalgets agt at nå et omfang af disse mapper, der vil betinge at de også vil kunne nå ud til brug i lokale studiekredse.

Som tidligere meddelt her i bladet, bliver der ingen kursus i 1963. Men til næste års kursus vil mapperne foreligge, og dermed forhåbentlig også et grundlag til støtte i det lokale oplysningsarbejde.

En vintersæsons arbejde er nu overstået, og med en tak til alle for veludført indsats, byder vi allerede nu på et gensyn til næste sæson.

Tillidsmandskursus

Efter oplysning fra hovedbestyrelsen skal det første informationsmøde afholdes i løbet af året vi befinder os i. Den endelige tilrettelæggelse af mødet foreligger ikke for nærværende, men set på baggrund af det allerede nævnte vedrørende den fremtidige virksomhed, er der mellem hovedbestyrelsen og landsoplysningsudvalget enighed om det betimelige i, at dette års kursus aflyses til fordel for informationsmødet. Vore kurser har jo de seneste år været blandede tillidsmands- og medlemskurser, og hvorvidt denne form vil kunne gennemføres også fremover, vil informationsmødets forløb i høj grad blive retningsgivende for.

Udvalget er klar over, at aflysning af dette års kursus ikke vil blive modtaget med ubetinget glæde, vel snarere tværtimod. Vi finder det dog på trods af denne viden rigtigst at foretage aflysning, så meget mere som vi føler os overbevist om, at et års pause vil virke befrugtende på kursusvirksomheden fremover.

Jørgen V. Christiansen.

Den mystiske A-VIRUS

Vinterens og forårets influenza har overalt i verden hovedsagelig været forårsaget af en virus med betegnelsen A-2, meddeler Verdenssundhedsorganisationen, WHO. Virus af type A er mystiske og uberegnelige. De var skyld i verdensepidemierne i 1918-1919 og 1957-58 og antagelig mange andre udbredte epidemier i ældre tider.

De to hovedtyper af influenzavirus A og B viser stort set de samme symptomer - feber, kuldegysninger, kløe og smerte, hoste, almindelig svaghed og undertiden lungebetændelse, men i andre henseender optræder de helt forskelligt. Virus B er stabilt og angriber på en måde, der kendes og kan forudsiges. Virus A volder besvær, er mystisk og frygtet. A-Virus har en foruroligende evne til stadig at ændre form og tilpasse sig nye forhold.

Hidtil er der ingen, der har kunnet forudsige, hvor nye influenzaepidemier vil opstå, eller hvor alvorlige de vil blive. De kan blive så frygtelige som den, der pludselig brød ud i 1918 og i løbet af nogle måneder krævede mellem 15 og 20 millioner dødsopfre over hele verden, hvoraf de fleste var unge mennesker, som indtil da havde været raske.

Den kan også være ret harmløs som verdensepidemien i 1957-58 - den asiatiske influenza - hvor millioner blev smittet, men hvor dødeligheden var meget lav.

WHO har opbygget et advarselssystem mod epidemierne. Det omfatter nu bl.a. 65 laboratorier forskellige steder i verden, influenzacentraler og specialuddannede observatører.

Danske Jernbaners Afholdsselskab 60 års jubilæum

D.J.A. kunne den 15. marts holde 60 års stiftelsesfest i samme sal i Afholdshotellet i Fredericia, hvor selskabet i 1903 stiftedes.

I anledning af 60 året udsendes selskabets medlemsblad »Alkoholfri Trafik« for maj måned som et udvidet jubilæums- og kongresnummer, der ved generaldirektoratets velvilje fordeles i samme omfang som »Vingehjulet«.

I forbindelse med jubilæumsårs mødet afholder Nordisk Jernbane Afholds Union møde og Internationalt Jernbane Afholds Forbund kongres på Nyborg Strand i dagene 13. og 14. juni.

For udenlandske deltagere er i forbindelse med kongressen arrangeret en rundrejse over Århus med bustur til Mols d. 16. og til Søndervig-Hvide Sande d. 17. Den 18. fortsættes over Kalundborg til København med tillægstur til Bornholm med afslutning d. 20. juni.

I.E.A.V. omfatter 11 vesteuropæiske nationer med ca. 65.000 medlemmer.

Ungarn vil i år være repræsenteret på kongressen, hvor Grækenland forventes tilsluttet som landsgruppe.

Generaldirektør P. E. N. Skov vil holde åbningstalen ved den internationale kongres. L. S.

- Amalie : 'Du sagde jeg havde tabt mig ---

DET AUTOMATISKE TOG

Netop i 100-året for åbningen af verdens – og Londons – første u-bane præsenterer »London Passenger Transport Board« nu verdens første automatiske tog ... en samtidig påmindelse om, at England ikke kun er små, idylliske, stråtækte landsbyhuse, nydelige majstænger, søer af te og bjerge af ristet brød og Yorkshire Pudding – men at øen befolkes af fremskridtsvenlige mennesker.

Ved pressemødet i London for nogle dage siden bød mr. *Anthony Bull*, medlem af LPTB's bestyrelse, journalisterne velkommen til overværelsen af det første automatiske u-banetogs start på en 1,6 km prøvestrækning imellem de to nabostationer, *Stamford Brook* og *Ravenscourt Park*, på District liniens rute, *Ealing Common-Uppminster*.

Mr. Bull sagde bl.a.:

»Vi lever i en tid med store tekniske fremskridt, der kan hjælpe med til at skabe såvel mere effektive offentlige transportmidler og jernbaner som rum-fartøjer til månerejser. – LPTB drager fuld nytte af de moderne udviklinger.

I dag er Londons u-bane baseret på en teknik, der udformedes i begyndelsen af dette århundrede. Nu er vi i fuld gang med at tilrettelægge baner til bytransport i det 21. århundrede. Vi planlægger hel-automatisk billetudstedelse og -kontrol ved alle

stationers ind- og udgange. Og vi tror, *det automatiske tog* kan skabes ... vi forudser på hver u-banelinie en central-trafikkontrollør, der uafbrudt holdes orienteret om ethvert togs position på »hans« linie, og kontrolløren kan tale med togfører og med passagererne, uanset om disse er i toget eller opholder sig på perroerne, og uanset om toget holder stille eller kører.

Disse eksempler antyder mål, vi styrer efter. Vi håber at få gang i denne udvikling i løbet af de næste par år, men der vil fortsat være en del forsøg, som må fuldføres, før resultaterne kan overføres til hele u-banenettet.

Det automatiske signal- og køreudstyr, vi i dag demonstrerer for pressen, er en forsøgsinstallation, der skal vise mulighederne for at indføre automatisk u-banedrift. Det er vigtigt at understrege, at vi ikke bliver i stand til at indføre automatiske u-banetog i almindelighed lige med det samme – vi har heller ikke i sinde at skabe førerløse tog! Een mand vil altid være nødvendig, fordi opståede mekaniske fejl og andre uheld vil kræve et menneske til at overtage kontrollen eller igangsætte handling.

Efter disse og flere ord fremvistes *tog nr. 123*, der på ruten *Ealing-Common-Uppminster* »skriver« international jernbanehistorie de kommende

måneder. LPTB – der udviklede verdens første u-bane og indførte el-lokomotivet i England – placerer sig med nyheden om det automatiske tog igen blandt jernbanernes pionerer.

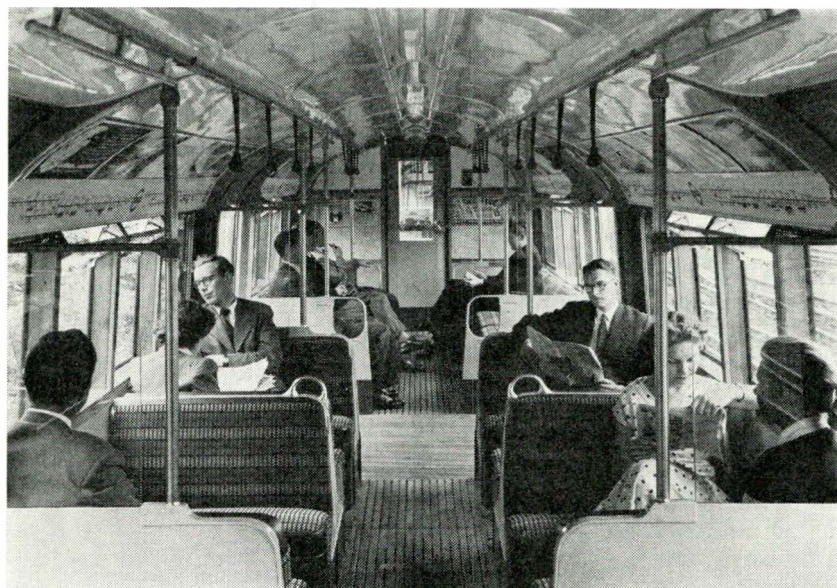
Passagerer i det 20. århundrede betror faktisk allerede i disse dage – uden at ane det – deres liv og lemmer til det 21. århundredes automatiske tog ... selv om den automatiske lokomotivfører i øjeblikket kun sættes i arbejde på forsøgsstrækningens 1600 meter fra *Stamford Brook* til *Ravenscourt Park*! På den øvrige del af ruten kører toget som sædvanlig med lokomotivfører af kød og blod!

Bortset fra to par ruller under det automatiske togs forparti kan passagererne ikke udadtil se forskel på det automatiske tog og almindelige u-banetog. Resten af udstyret skjules under vogn eller i sæder.

Systemet bygger på to konstante, men separate elektriske svingninger i køreskinnerne: lavfrekvens sikringskodestrøm og højfrekvens kommandosignalstrøm. Rullerne under motorvognens forparti opfanger ved induktion disse svingninger, der udløser og kontrollerer alle nødvendige mekaniske funktioner: motorstart eller -stop, bremsemekanisme – og ikke mindst vedligeholder sikringskontrollen, så togets nødbremse automatisk træder i funktion, hvis stammen kommer for nær et tog foran.

I praksis betyder dette, at hidtil brugte signaler udskiftes med særligt kodede lavfrekvenser i skinnerne. Eksempel: en strøm med 180 bølger i minuttet »signalerer« til togets elektroniske maskiner, at hastigheden bør være 35,2 km/t, 420 svingninger »fortæller«, at nu kan toget i sikkerhed køre med tophastighed o.s.v.

De meget lave periodetal forstyrrer ikke højfrekvens signalerne, der i almindelighed »kommanderer« de elektroniske motor- og bremsemekanis-

Det ligner et almindeligt District Line tog med almindelige passagerer på en almindelig eftermiddag – de få rejsende aner ikke, at motorføreren ved at trykke på en knap kan skifte fra manuel til automatisk drift på en lille del af ruten.

mer. Køreskinnerne fungerer sekti-
onvis.

I hver sektion løber sikringskode-
strøm igennem den ene skinne og
strømmer via togets forhjul og -aks-
ler tilbage gennem den anden skinne.
Tegningen viser det automatiske tog
på en sporsektion. Forrest under
vognen ses de fire trådruller (Pick-
up coils), der opfanger begge sving-
ninger – lavfrekvensernes kodeim-
pulser i køreskinnen (*Safety signalling
coded electric current in running
rail*) til nødbremsekontrollen, vist på
tegningen ved kraftige pile, og selve
»kommandanten«, højfrekvensstrøm-
men, til den automatiske lokomotiv-
fører (*Automatic driver signal com-
mand spot*), angivet ved zig-zag pile.
Sikringskodestrømmen skal cirkulere
hele tiden for at holde toget i gang –
hvis strømmen af en eller anden
grund ophører, »kommanderes«
bremssystemet straks i funktion.

Højfrekvenserne tilføres kun den
ene skinne over ganske korte afsnit

af sektionen – ca. 3 meter. De for-
skellige højfrekvenser i hver kom-
mando »spot« produceres af elektriske
generatorer (den flade kasse på teg-
ningen) og angiver den fart, toget
skal have på det pågældende stykke
af sporvejen, og de adlydes automa-
tisk ved hjælp af transistoromforme-
re i toget.

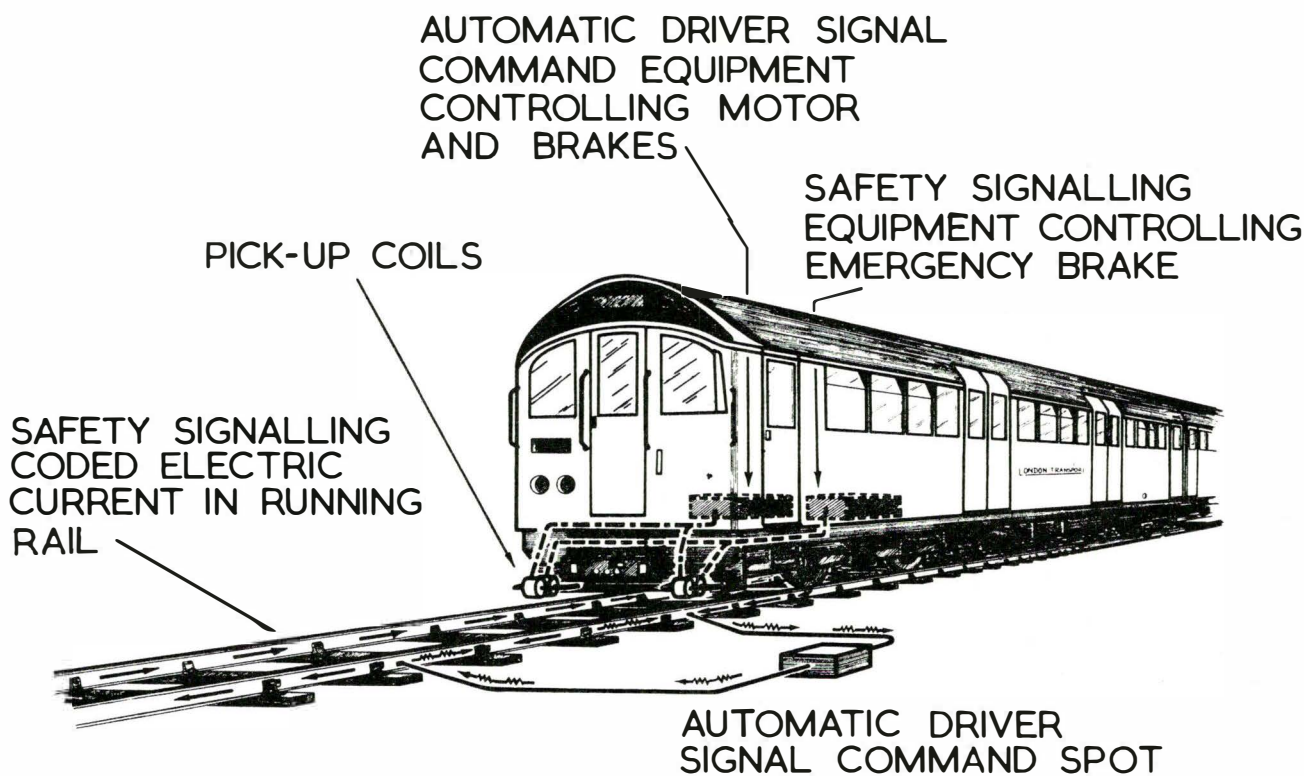
For at forenkle systemet mest mu-
ligt har ingeniørerne valgt periode-
talværdien 100 bølger pr. sekund som
signalet til hastigheden 1,6 km/t –
med andre ord, et kommandosignal
på 1000 svingninger pr. sekund får
toget til at køre 16 km/t, et signal på
3000 bølger sætter farten op til 48
km/t. Når toget kommer op på top-
hastighed, sætter motoren automatisk
ud og toget fortsætter i »friløb«, ind-
til farten aftager og nye signaler
»fortæller« motoren, hvor hurtigt to-
get skal køre.

Ved stationerne anbringes de for-
skellige kommando »spot« s selvfølge-
lig tættest, for her enten startes eller

bremses toget, der i sidste tilfælde
skal bringes til gradvis standsning
ved perronen. Svingningerne i de
forskellige »spots« falder derfor sa-
ledes: 3000, 2500, 2000, 1500 og 1000
– til sidst fuld bremsevirkning.

Alt hvad fremtidens lokomotivfø-
rer faktisk skal gøre for at lukke el-
ler åbne kupedørene, starte motoren,
vedligeholde rigtig fart og sikker af-
stand på linien i overensstemmelse
med signalerne, køre »friløb«, betjene
bremsen – enten hurtigt ved uheld
eller gradvis ved normalstop – er at
trykke på en knap! Jo – een ting til:
han skal også holde øjnene åbne for
mulige fejl i mekanismen! Mennesket
er stadig »maskinernes maskine«!

Men sammen med central-trafik-
kontrolløren, der naturligvis får fuldt
udbygget TV-, telefon-, højttaler- og
samtaleanlæg til sin rådighed, kan
lokomotivføreren alene klare fremti-
dens u-banetog, profeterer ingeniø-
rerne. Tage W. Jensen.

Tegning af det automatiske tog på en sporsektion. Hver sektion gennemstrømmes af henholdsvis elektrisk lavfre-
kvensstrøm – de kraftige pile på tegningen – der cirkulerer gennem begge køreskinner via motorvognens forhjul og
-aksler og afgiver kodeimpulser til sikringssystemets nødbremsekontrol (*Safety signalling coded electric current in
running rail* og *Safety signalling equipment controlling emergency brake*) samt højfrekvensstrøm – zig-zag pilene –
der kun tilføres den ene skinne i 3 meter lange afsnit og »kommanderer« den automatiske motorførers normale
start-, stop- og bremsefunktioner (*Automatic driver signal command spot* og *Automatic driver signal command equi-
pment controlling motor and brakes*). Begge strømsystemer opfanges af de to par trådruller under vognens forparti
(*Pick-up coils*). Øvrige elektronudstyr er skjult under vogn og kupesæder.

Påskønnelser

Generaldirektoratet har udtalt sin bedste tak og påskønnelse over for lokomotivfører G. Bjørn-Andersen, Kalundborg, i anledning af, at han den 1. april 1963 var medvirkende til at afværge en opstået faresituation på Hvalsø station.

Tak

Hjertelig tak for venlig opmærksomhed ved mit jubilæum.

C. F. E. P. Rasmussen, lokomotivfører, Odense.

Lokomotivmændenes Jubilæumsforening

Til medlemmernes orientering oplyses, at kasserposten fremover varetages af lokomotivfører Vagn Wedel, Castbergsvej 26, tlf. Valby 9223. Koningent bedes venligst betalt til ovennævnte. Indmeldelser kan foregå til Jubilæumsforeningens bestyrelse, som pr. 1.-4.-1963 er:

Formand: Preben Wichmann, Puggårdsgade 8, tlf. BYen 3762.

Kasserer: Vagn Wedel, Castbergsvej 26, tlf. VA 9223.

Sekretær: Hans Harder, Bredahlsvej 16, tlf. VA 7779 u.

P. b. v.

Preben Wichmann.

Navnændring.

Lokomotivfører (12. lkl.):

P. Nielsen (Kohberg), København Gb., hedder Palle Nielsen (13/3-63).

Ansæt til tjeneste som kørelærer i motordriften efter ansøgning pr. 1/4-63.

Lokomotivfører (15. lkl.):

O. Hare, Århus, i Århus.

Forfremmelse til lokomotivfører (15. lkl.) efter ansøgning ifølge opslag fra 1/5-63.

Lokomotivfører (12. lkl.):

E. Drejer, Gedser,	Rødby færge.
H. Bahne Larsen, Gedser,	» »
B. E. Rasmussen, Gedser,	» »
V. H. Rasmussen, Gedser,	» »
S. B. Jensen (Vang), Helgoland	» »
K. L. Nielsen, Næstved	» »
S. G. L. Pedersen, Gedser	» »

Forfremmelser til lokomotivfører i 12. lkl. pr. 1-5-63.

Elektroførerne (12. lkl.):

A. Iversen, Enghave, i København Gb.
F. H. R. Jensen, Enghave, i København Gb.
H. J. Schjøtt, Enghave, i København Gb.

Elektrofører (10. lkl.):

K. O. T. Povlsen, Enghave, i København Gb.

Lokomotivfyrbøderne:

S. S. Nielsen, Kalundborg, i Kalundborg.
N. G. P. Andersen, Randers, i Korsør.
G. S. B. Hansen, Nyborg H, i Slagelse.
H. Sahl, Nyborg H, i Slagelse.
B. B. Hohn, København Gb., i København Gb.
J. O. Mortensen, København Gb., i København Gb.
H. P. Rasmussen, Esbjerg, i Slagelse.
S. N. Carlsen, Fredericia, i Slagelse.
L. Christensen, Nyborg H, i Roskilde.
P. S. Petersen, Korsør, i Korsør.
B. N. Kristensen, Fredericia, i Roskilde.
O. A. Hansen, København Gb., i København Gb.
E. J. Hansen (Elm), Nyborg H., i Rødby Færge.
W. P. Petersen, København Gb., i København Gb.
E. J. R. Nielsen, Struer, i København Gb.
K. V. Frederiksen, København Gb., i København Gb.
K. P. Hvam, Esbjerg, i København Gb.
E. Sparre, Næstved, i Næstved.
K. H. J. Bergholtz, Gedser, i Gedser.
G. E. Nielsen, Århus H., i København Gb.
K. Eriksen, Randers, i København Gb.
I. T. Larsen, Ålborg, i København Gb.
J. H. E. Brøchner, Århus H., i København Gb.
K. E. W. Poulsen, Århus H., i København Gb.
F. K. P. Borgaard, Struer, i København Gb.
K. A. Bagger, Helsingør, i Helsingør.
K. M. Jensen, Struer, i København Gb.
P. D. Jørgensen, Næstved, i Næstved.
E. C. Hansen, Gedser, i Gedser.
J. Bardino, Århus H., i København Gb.
L. K. Jensen, Randers, i Rødby Færge.
F. O. Jensen, Næstved, i Rødby Færge.
B. E. Berthelsen, Gedser, i Gedser.

Forflyttelse efter ansøgning ifølge opslag pr. 1/5-63.

Lokomotivfører (15. lkl.):

S. J. Madsen, København Gb., til Korsør.

Forflyttelser efter ansøgning pr. 1-5-63.

Lokomotivfører (15. lkl.):

K. T. Andersen, København Gb., til Rødby Færge.

Lokomotivførerne (12. lkl.):

H. V. Jensen, København Gb., til Rødby Færge.
G. B. Østergaard, København Gb., til Rødby Færge.
P. E. H. Nielsen, Gedser, til Rødby Færge.

Uansøgt forflyttelser pr. 1-5-63.

Lokomotivførerne (15. lkl.):

A. Monrad-Andersen, Gedser, til Rødby Færge.
K. H. Petersen, Gedser, til Rødby Færge.
Carl B. S. Nielsen, Gedser, til Rødby Færge.

E. E. F. Lissau-Andersen, Gedser, til Rødby Færge.
E. R. Rasmussen, Gedser, til Rødby Færge.
H. W. Christensen, Gedser, til Rødby Færge.

Lokomotivførerne (12. lkl.):

L. B. Bjørnsten, Gedser, til Rødby Færge.
J. Hansen (Børsholm), Gedser, til Rødby Færge.

Lokomotivfyrbøderne:

B. B. Christensen, Gedser, til Rødby Færge.
K. J. A. Weiss, Gedser, til Rødby Færge.
M. H. Jakobsen, Gedser, til Rødby Færge.
K. K. Hansen, Gedser, til Rødby Færge.
H. F. Sprenger, Gedser, til Rødby Færge.
K. E. B. Hansen, Gedser, til Rødby Færge.

Forflyttelse efter ansøgning pr. 1-5-63.

Lokomotivførerne (12. lkl.):

J. F. Langebeck, København Gb., til Roskilde.
S. A. Østerill, Korsør, til Kalundborg.
E. J. Mortensen, København Gb., til Kalundborg.
L. Jensen (Havnbjerg), Slagelse, til Korsør.
B. G. T. Hansen, København Gb., til Korsør.
H. O. Jensen, Nykøbing F., til Næstved.
T. S. Andersen, København Gb., til Næstved.
K. Rasmussen, Helsingør, til Nykøbing F.
H. C. Dam, Ålborg, til Århus H.
L. Dupont, Gedser, til Århus H.
O. Jespersen, Gedser, til Århus H.
H. Christensen, Fredericia, til Århus H.
A. Jakobsen, Næstved, til Århus H.
K. E. Jensen, Korsør, til Århus H.
J. Lundum-Andersen, København Gb., til Århus H.
N. E. Andersson, København Gb., til Ålborg.
K. Vibe, København Gb., til Ålborg.
B. Leth, København Gb., til Ålborg.
K. E. Hansen (Højbjerg), Kbhvn. Gb., til Ålborg.
A. H. L. Iversen, København Gb., til Fredericia.
V. O. B. Sørensen, København Gb., til Fredericia.
E. J. Jørgensen, København Gb., til Fredericia.
O. Hansen, Korsør, til Nyborg H.
S. A. Pedersen, Korsør, til Nyborg.
V. P. Zchariassen, Ålborg, til Struer.
F. Sørensen, København Gb., til Struer.
K. R. Christensen, Ålborg, til Struer.
V. Olsen, Helgoland, til Odense.
W. Brix, København Gb., til Ålborg.
H. Pedersen (Havn), Korsør, til Ålborg.
H. C. Thiessen, København Gb., til Padborg.
B. Jensen (Krucov), København Gb., til Padborg.
P. E. Hansen, København Gb., til Korsør.
A. K. Johansen, København Gb., til Korsør.

Afsked.

Lokomotivinstruktør (18. lkl.):

M. Christensen, R. af D., Fredericia, er afskediget efter ansøgning på grund af alder i nåde med pension (30-6-63).

Lokomotivfører (15. lkl.):

Aage H. Hansen, København Gb., er afskediget efter ansøgning på grund af svagelighed med pension (31-7-63).

Lokomotivførerne (12. lkl.):

C. M. Jensen, Åbenrå, er afskediget efter ansøgning på grund af svagelighed med pension (31/5-63).
Anders C. Andersen, Struer, er afskediget efter ansøgning på grund af alder med pension (30/6-63).
M. C. Mikkelsen, Århus, er afskediget efter ansøgning på grund af alder med pension (31-7-63).
O. M. Christensen, Odense, er afskediget efter ansøgning på grund af alder med pension (31-8-63).

Elektrofører (12. lkl.):

A. J. C. Skøtt, Enghave, er afskediget efter ansøgning på grund af alder med pension (31/5-63).

Pensioneret lokomotivfører P. B. Kirk, Parkvej 5, Vejle, født d. 19/11-1882, er afgang ved døden d. 2/4-63.

Lokomotivfører A. P. Bang, Struer, født d. 15/2-1919, er afgang ved døden d. 8/4-63.

Pensioneret lokomotivfører J. S. Christensen, Østergade 10, Skanderborg, født d. 29/9-1875, er afgang ved døden d. 5/3-63.

MEDLEMSLISTEN

Overgået som ekstraordinært medlem pr. 1/5-63.

Pensioneret lokomotivfører H. E. Petersen, Syrenvej 10, Slagelse.

Foreningen af Pensionister ved De danske Statsbaner

afholder generalforsamling torsdag d. 13. juni 1963 kl. 13.00 i Folkets Hus, Amaliegade, Århus, med følgende

DAGSORDEN:

1. Generalforsamlingen åbnes.
2. Valg af ordstyrer, sekretær og 2 stemmetællere.
3. Forhandlingsprotokol og beretning.
4. Regnskabet for året 1/4 1962 til 31/3 1963.
5. Indkomne forslag.
6. Forslag fra bestyrelsen.
7. Valg af 5 bestyrelsesmedlemmer, 4 fra Jylland og 1 fra Fyn, med henholdsvis 4 og 2 suppleanter.
8. Valg af 1 revisor og 2 suppleanter.
9. Eventuelt.
10. Afslutning.

Bestyrelsen.

Jernbanebygning med skalpering og røveri

Alle jernbane-entusiaster ser frem til datoen den 2. december. Den betyder en milepæl i Amerikas jernbanevæsen. På denne dato i 1863 lagde jernbaneselskabet Union Pacific de første meter skinner i Nebraska til den strækning, som skulle komme til at forbinde de amerikanske stater og få den største betydning for deres udvikling.

12.000 arbejdere – mest irske indvandrede – blev sat ind på at lægge skinnerne mod øst til Stillehavs-kysten, mens selskabet Central Pacific, med 18.000 kinesiske arbejdere, nogle uger senere begyndte at lægge sporene mod øst fra Sacramento i Californien.

Dette kæmpearbejde blev intet mindre end et eventyr, og det foregik under de utroligste strabadser og farer. Gang på gang blev store arbejdsstyrker overfaldet af indianere og skalperet. Overfaldene satte arbejdet i stå, nye arbejdsgrupper blev sat ind, og de måtte lide samme skæbne som deres forgængere.

Indianerne gik fuldkommen amok over jernbanens indtrængen på deres territorier. Flere gange truede hele anlægget med at gå i stå. Hertil kom de meget store, tekniske vanskeligheder, fordi alt materiel, maskiner og hver eneste nagle måtte skaffes fra østkysten, hvortil de bragtes pr. skib fra England og Tyskland.

Da jernbanebyggerne nogenlunde holdt indianerne fra livet, blev de plaget af de såkaldte desperados, røvere til hest, som angreb togene og plyndrede og dræbte de rejsende. Det var svære tider dengang at tage togene. Sammen med billetten måtte man have revolveren parat for at forsvare sig.

Det største togrøveri fandt sted den 6. oktober 1866 i staten Indiana, hvor et tog blev stoppet af en ridende bande. Politiet fangede en del af røverne, nogle blev hængt og resten lynchet af den rasende folkemængde.

Et par år efter det sidste store jernbanerøveri i USA rejste den navnkundige Buffalo Bill – William F. Cody – rundt i Europa med sit store varieté-show, som bl.a. viste en fremstilling af togrøveri, og fik publikum til at strømme ind alle steder. Disse toloverfald har siden givet stof til talløse westernfilm, og man ser dem såmænd stadig, endnu hundrede år efter, at de virkelig fandt sted og gjorde en jernbanerejse ud over prærien til en livfarlig drift.

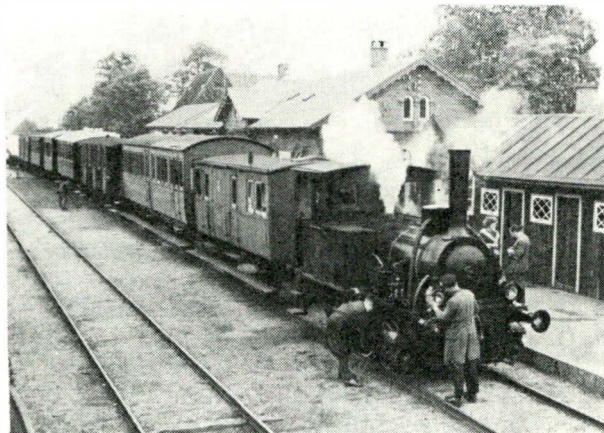
Dansk Jernbane Klub

Dansk Jernbane Klub – en forening af jernbaneinteresserede, der blev dannet i 1961 og nu tæller 450 medlemmer indleder d. 26. maj sin anden sæson med »museumstoget«, på den 7 km lange Maribo-Bandholm bane. (Se den grønne og den blå køreplan!). I 1962 kørtes hver søndag 3 dobbeltture med

det gamle materiel, ialt ca. 1000 km, og det blev en stor succes for DJK. Også i år håber vi at få travlhed på banen og husk: Skal De eller Deres forening på udflugt, prøv da en tur med »veterantoget« til Bandholm, toget holder lige foran kroen og den nærliggende Knuthenborg park, der er Nordens største og absolut et besøg værd! Vi kører gerne særtog alle dage på bestilling! (Telefon HE 201 eller OR 2209).

Kr. Himmelfartsdag d. 23. maj indbyder DJK alle lokomotivmænd med familie og pensionister til at deltage i DJK's hidtil største særtogsarrangement.

Vi kører fra København kl. 8.00 med DSB's sidste køreklare P-maskine til Rødby Færge, der forevi-

ses, og derfra går turen med »museumstoget« – DJK's eget tog, trukket af vort 85 år gamle lokomotiv »Faxe«, til Maribo (hvor ophold kan gøres), og videre til Bandholm, hvorfra vi returnerer til Rødby, hvor særtoget, stadig med P-maskine, venter og bringer os til København, ank. 21.02.

En rigtig familietur – noget at se for enhver, tag madpakke med eller spis i Rødby eller Maribo! Nærmere oplysninger fås ved DJK – sekretariatet, Strandvej 201, Hellerup. Telf. HE 794 v kl. 10–14 tirsdag–lørdag.

For mange lokomotivmænd vil det sikkert være noget af et chok at erfare, at vor berømte P-maskine, engang DSB's stolthed og »kæmpelokomotiv«, nu kun eksisterer i eet eksemplar. Benyt lejligheden – vis Deres børn P-maskinen inden det er for sent! Der vil mellem Køge og Næstved blive lejlighed til at fotografere toget på fri strækning.

S. Jørgensen.

Flytning

Husk i god tid at melde flytning til postvæsenet. Hvis medlemsbladet udebliver, meld det da til postvæsenet. Hjælper dette ikke, skriv så til bladets ekspedition.

FREDERICIA

DANA KIOSKEN

V/ H. K. Christensen

Alle dag- og ugeblade - Tidsskrifter
Danmarksgade 68 - Fredericia - Telefon 82
Tipsforhandler

Køb kaffen direkte i Kafferisteriet

V/ Arne Pedersen

Prinsessegade 51 - Fredericia - Telefon 911
Vor kaffe i kanden er bedre end nogen anden

Erik Eriksen - blikkenslagermester

Alt i blikkenslagerarbejde, skiferdækning og centralvarmeanlæg udføres. Tilbud gives gerne.

Bjerggade 53, Fredericia - Telefon 3805

Symaskiner, barnevogne, knallerter, cykler, globus og P. M. K. barnevogne, Husqvarna symaskiner og Triton cykler

- Vi sælger på konto på fine betingelser -

Fredericia Cykellager, Gothersgade 42 - Tlf. 1243

... altid hos SPETZLER

URMAGER
GULDSMED
OPTIKER

Telefon 280 - Fredericia - Giro 42533

Køb Deres frugt og grønt hos

HOUSTRUP's Eftf.

Jyllandsgade 16 - Fredericia - Telefon 367

Valdemar Nielsen

Malermester

Skjoldborgvej 15, Fredericia. Telf. 438

Alt malerarbejde udføres. Reel og god betjening. Tilbud gives

HADERSLEV

Møbelfirmaet TERKELSENS EFTF.

K. E. Lorentzen

Badstuegade - Haderslev - Telefon 25120

... først med det nyeste - i møbler og tæpper

Petersen & Albeck A/S

Haderslev - Telefon 23069

OPKØB AF GL. JERN - METALLER - KLUDE

Bonzo Trikotage

GRAVENE 6 - HADERSLEV - TELEFON 23147

Magasin for dame- og børnebeklædning

Centralværkstedernes Marketenderi

Da Marketenderierne i Centralværkstedet og Remiserne drives af Fællesorganisation D. S. B. og Dansk Lokomotivmandsforening, anbefaler vi Benyttelsen af disse.

Driftsudvalget.

AABYHØJ

Aabyhøj ny Taxa

Tlf. 57941

Holdeplads ved Torvet

VOGNUMAND EGON ERNST

Bragesvej 10, Aabyhøj, tlf. 57941

NYBORG

Vor bager i Nyborg **A. G. Knudsen**

Knudshovedvej 15 - Nyborg - Telefon 180

Alt i 1. kl. brød og kager - bestillinger modtages

Køb møbler, tæpper, udstyr hvor udvalget er størst

O. Tipsmark & Søn's Møbelmagasin

Nørregade 27 - Nyborg - Telefon 317

Kongegades Tobaksforretning v/ Gunnar Henriksen

*Alle mærker i cigarer - cigaretter - tobak - stort udvalg i piber - pibeservice
Alt i 1. kl. vine og spirituosa føres*

Kongegade 31 - Nyborg - Telefon 435

E. A. MEJDAL

Kolonial - konserver - vine - tobak - ekstrafin kaffe

Wilsonsgade 1 - Nyborg - Telefon 605

1/2 C. F. Schalburg

VINGAARDEN I NYBORG

Grundlagt 7. Juni 1817

Nyborg Ligkistemagasin

K. Jacobsen. Snedkermester

Besørger alt vedr. Begravelse
el. Ligbrænding. Grdl. 1897.
v/ Slottet . Tlf. 171

NØRREGADES KIOSK

Nørregade 9. (Alfred Johansen) Tlf. 261

Alt i

Dag- og Ugeblade, Tobak og Spiritus

Windsor Nørregade 20 Telf. 1811

Herre- og Drengeskjorte

C. Knackstredt Tlf. Nyborg 550

Spec.: Kranse, Buketter, Planter og Potte-Kultur. *Direkte salg fra Drivhus. Ingen Butikleje - derfor billigste Priser.*

Royal Konditoriet

v. K. H. Hansen

Kongegade 22, Nyborg. Telf. 149

*Alt i det bedste bagværk
Kun bedste råvarer anvendes*

NYBORG DAMPVASKERI OG TRI-RENSERI

Kemisk Tøjrensning

Telefon 54

N. URBAN SØRENSEN SLAGTER

Altid 1. Kl. Varer

NYBORG - TLF. 111, 2 LIN.

Dyrehavens Kiosk

v. Vagn Poulsen

Dyrehavevej 2 - Telf. 1176

*Alt i dag- og ugeblade. Tidsskrifter
m.m. Tobak, konfekturer, tipstjeneste*

NYKØBING F.

HEROLD's KAFFE OG VINHANDEL

v. Torben Lejre Larsen

Joh. Fr. Schalburgs Vine

Kaffen med den ædle aroma

ØSTERGADE 9, NYKØBING F. TELF. 852045

HORSENS

Graversens SKO-magasin

V/ Erik Damsgaard

Jessensgade 10 Horsens - Telefon 25508

det moderne sko-magasin for dame-, herre- og børnesko

Landbosparekassen

Rædersgade 5 - Horsens

Telefon 21222

Åben kl. 9,30-12,30 og 14-16

Vort kød, flæsk, pålæg

køber vi hos

K. LYKKE SØRENSENS EFTF.

v/ HENRY HOLM

Beringsgade 1, Horsens

Telefon 25897

SLAGELSE

SLAGELSE TROPEHUS

Jens Larsen . CASINO . Telf. 52 08 83

Vestsjællands største udvalg i fisk og planter

... vi har store og lamme papagejer - småfugle
Alt i rekvisitter og tilbehør

Slagelse Tropehus v. Jens Larsen . Tlf. 52 08 83, priv. 52 45 02

CARLO HANSEN

Tømrermester

Jasminvej 15, Slagelse . Telf. 52 30 28

Alt tømrer- og bygningsnedkerarbejde udføres

Tilbud på nyt og reparation gives

Singer Symaskiner

Navnet der klinger, er stadigvæk Singer

Å/s. Singer Symaskiner v/ L. & B. Lund

Løvegade 10, Slagelse Telf. 52 38 50

B. Sillehoved

SCT. MIKKELSGADE 18 - SLAGELSE

Tlf. 52 10 73

KØD

FLÆSK

PÅLÆG

Ved køb og salg af ejendom eller villa
henvend Dem da til

Anker Jensen, statseksam. ejendomsmægler

Valbygaardsvej 6, Slagelse . Telf. 52 29 95

flere og flere går til

Renseriet »THY«

Herrestræde (v. missionshuset), Slagelse - Telefon 52 38 02

vi er hurtige - omhyggelige - billige

**PERSIENNER OG
RULLEGARDINER**

Alle reparationer udføres

ALT MALERARBEJDE

udføres - Forlang tilbud

Nygades Farvehandel og Malerfirma

Vagn Hansen - Slagelse - Telf. 52 02 33

HERNING

DÜRRES DELIKATESSE

Østergade 3

Herning

Telf. 3136

- vi har alt til det kolde bord

Alt i 1. kl. kød - flæst - pålæg

salater - konserver

Prøv vort lækre smørrebrød

Kør godt - kør økonomisk - kør med **UNO-X BENZIN**

Jensen & Martinussen

1. kl.s autoværksted

Odinsgade 17, Herning. Telf. 926

TOBAKSHUSET

v. Poul W. Nielsen
Bredgade 48, Herning Tlf. 1664

Vi fører alt i gængse tobaksvarer - stort vinlager

kvalitetspiber - pibeservice

Alltid friske varer i automaten

Service Station

Johs. Nøhr

Fonnesbechsgade 16 . Herning . Tlf. 407

Benzin . Olie . Vask . Smøring

NÆSTVED

Lorentzen's damefrisørsalon

den moderne salon for den moderne dame

Vinhusgade 14, Næstved . Telf. 72 21 75

Næstved Kaffebæreri

v. Tove Petersen

Stedet hvor man køber kaffe, the, biscuit og chokolader

Ringstedgade 2a, Næstved . Telf. 72 03 96

Sydsjællands Råstof Kompagni

Opkøb af gl. jern og metaller m. m.

Blegdammen 4, Næstved . Telf. 72 12 14

»Værtindens bedste natmad« RUGVÆNGETS KØDUDSALG

v. Børge Erichsen

Vi har alt i kød, flæsk, pålæg og salater. De går aldrig forgæves hos os

Rugvænget 7, Næstved . Telf. 72 31 67

Banegårdens blad- og tobakskiosk

Alle dag- og ugeblade . Lommeromaner

KØB DIT TOBAKSFORBRUG - DET ER SÅ NEMT

Banegårdskiosken - **NÆSTVED STATION**

Sygeplejeartikler . Babyartikler

BANDAGER . FODINDLÆG OG GUMMISTRØMPER

MATERIALISTEN Kjeld O. Madsen

i Dania. Ringstedgade 1a . Telf. Næstved 72 42 03

Spis Hygæa-Brød

Næstved Brødfabrik

AADERUPVEJ 154 - NÆSTVED - TELEFON 72 04 91

GARAGERNE - AXELTORV

NÆSTVED

v. U. Orland Pedersen - Telefon 72 34 45

Vask - Smøring - Tilbehør - Quick service

Åben hele døgnet

Salon »BIRGITTE«

Moderne salon for moderne damer

ALT I HÅRPLEJE - FORMSKÆRING - PERMANENT

Karrebækvej 30 - Næstved - Telf. 72 34 15

MØBELHUSET

Riddergade 10-14 - Næstved - Telf. 72 06 51

- moderne møbler til moderne hjem

- vi er altid til tjeneste

SYMASKINER til alle formål
STØVSUGER med formidabel sugeevne

SINGER Co. Symaskine Aktieselskab

v. K. Hansen

Kindhestegade 4, Næstved . Telf. 72 44 73

KLEIN TRIKOHL - Farveri og renseri

Næstved

Ramsherred 20 - Telefon 72 08 28

Slagelsevej 9 - Telefon 72 12 47

VEJLE

JESPER HOLK & CO

Tobakker - Vine - Rygeartikler

STORT UDVALG

Dæmningen 34

Vejle 1088

Frisk wienerbrød til eftermiddagskaffen

LIGE FRA OVNEHVER DAG KLOKKEN 14.30

TOFT's Bageri

Gulkrog 33 - Vejle - Telefon 433

Flere og flere går i

Nørregade 35 - Vejle - Telefon 3 18

BERTEL NIELSEN & HAAHR

Aktieselskab

NORDKAJEN - VEJLE - TLF. *3468

KUL - KOKS - BRIKETTER

Forhandling af Caltex olie

TURISTKIOSKEN

V/ Erik Knudsen

Alle dag- og ugeblade - Telegrammer - Skriveartikler

Byens største udvalg i udenlandske aviser og tidsskrifter - Husk den lille lommebog

Dæmningen 34 - Vejle - Telefon 780

VOR BAGER I VEJLE!

KURT VIND NIELSEN

Havnegade 13, Vejle . Telf. 2158

Vi anvender

kun 1. klasses

råvarer

VIBORG

Landboernes Møbelmagasin

Vestergade 4. Telf. 1904 - 2088

Møbler i 4 etager

Tæppehuset

Gravene 30. Telf. 2151

Viborg

Radio - Fjernsyn

Køleskabe

Vaskemaskiner

St. Mikkelsgade 21 - Viborg - Telefon 3742

KONDITORIET EMIL PETERSEN
VIBORG TLF. 203-1572

vi serverer god kaffe og kager
prøv vort lækre wienerbrød og fødselsdagskringle
tag brød med hjem

Spis mere fisk - det er sundt

N. P. GABRIELSEN

Alt i årstidens fisk og fiskekonserves

Ll. Sct. Hansgade 6, Viborg

Telf. 1948

Cand. pharm. **V.A. Jørgensens Eftf. A/S**

St. Sct. Mikkelsgade 23 - Viborg - Telf. 886

Sygeplejeartikler - Toiletartikler

STRUER

HENRIKSEN SKO

— et skridt foran

Vestergade 6, Struer. Telf. 50247

STRUER DEPOT

v. Børge A. Aarkrog

ANEMONEVEJ 18, STRUER

TELF. 50698

Lys petroleum . Gasolie . Fyringsdiesel

Farvet benzin . Smøreolie

Deres direkte olieledning - Telf. 50698

Ølbyvejens Slagter- og Vitualieforretning

v. J. Chr. Jacobsen . Ølbyvej 30 . Telf. Struer 50165

Alt i 1. kl's kød . Flæsk . Pålæg . Salater

Konserves og dybfrost

De ringer - vi bringer

ESBJERG

Salon »Chanet«

v/ J. H. Olesen

moderne hårpleje
individuel klipning
frisering-permanent

Nygårdsvej 47, Esbjerg

Telf. 26831

holger alexandersen

PEDER SKRAMSGADE 9 - ESBJERG - TELEFON 27052

RISSKOV

VALD. NIELSEN

Kolonial . Vine . Cigarer

Ndr. Strand 122 . Riisskov

Telf. 77174

AARHUS

**Specialforretning
for gardiner og tæpper**

Se vort pæne udvalg i forretningen.
Vi kommer også ud til DEM, så De
kan få netop de gardiner og tæpper,
der passer til DERES hjem.

QUALEN . DEKORATØR

Hi. af Odenseg. og Pontoppidansgade

VIBY J

DERES RADIO- OG TV-SPECIAL-FORRETNING!

Faglig salg og service

VIBY RADIO . GEORG SØRENSEN

Kongevej 19 . Viby J. . Telefon 41633

VOJENS

HANS LEHRSKOV ★ Maskin-olie . Tekn. artikler

Alt i farver, tapet, linoleum, rullegardiner

Østergade 16 . Vojens . Telefon 41201

ODENSE

Man spiser og bor godt på

Hotel Hans Tausen . Odense

ALTID ET BESØG VÆRD

Telefon 1132 62

Villy Guldager

Vi har alt i årstidens frugt og grønt . 1. kl.s dybfrost og konserver føres

Sdr. Boulevard 52, Odense. Telf. 129052

"KLAREBOD" v/ Knud Maishauge

Klaregade 7, Odense . Telf. 12 32 02

Spec. kolde anretninger . Lækkert smørrebrød

S. H. JØRGENSEN

Skibhusvej 9, Odense . Telf. 12 04 46

Alt i kolonial, konserver, vine, tobak

Husk vor fine kaffe

Consul Phønix Symaskiner

Stedsevarende garanti - vi sælger gerne på konto

Dronningensgade 107 - Odense - Telf. 1109 04

Nyborg filial: Vægtergade 12 - Telf. 2168

SØNDERBORG

K. P. Maletzki

Bageri - Conditori - Cafe

Bestilling modtages paa alt bagværk
Dybbølgade 17 . Sønderborg . Tlf. 21804

Skandinavisk KAFFE

Sønderborg

JØRGEN HANSEN . Slagtermester

Ringgade 77, Sønderborg . Telf. 24321

Alt i 1. kl. kød, flæsk, pålæg, dybfrost -
og så har vi den bedste spegepølse, der kan laves

BRANDE

Service Station

v/ Th. Christensen

Vejlevej - Brande - Telf. 334

LANDKJÆRS ANDELSMEJERI

BRANDE . Telf. 33

- drik 3 glas mælk daglig -

TØNDER

Svend Kirchheiner

Aut. El-installatør

Arbejder for DSB

VESTERGADE 7 - TØNDER - TELF. 22045

KALUNDBORG

Kalundborg Depot

v/ Folmer Hansen

Bøgevej 1, Kalundborg . Telf. 670

Lys Petroleum - Gasolie

Fyringsdiesel - Farvet Benzin - Smørelie

Deres direkte olieledning . Telf. 670

N. JENSENS SØNNER

Inventar- og bolig montering

Telf. Kalundborg 280

Fa. **KJÆR**

CHRISTENSEN

Rubjerg Alle 7 . Telefon 503 og 520 . Lev. til feriehjemmet

Alle-Salonen

v/ K. E. Hemmingsen

Nørrealle 57, Kalundborg . Telf. 1645

- alt i moderne hårpleje -
Permanent-Formskæring-Frisering
Særlig Afd. for Damer og Herrer

O. Blechingberg's Eftr.

Farve - Tapet - Linoleum - Tæpper

Kordilgade 69, Kalundborg . Telf. 62

Dora Christensen

Kød-Flæsk-Pålæg-Salater

kun 1. kl. Varer

Slagelsevej 70, Kalundborg . Telf. 702

Parfumeriet »Belle fleur«

v/ K. Larsen

Alt i toiletartikler-parfume bijouterie

Skibbrogade 55, Kalundborg. Telf. 498

Forlang Kalundborg Mejeri's

1. kl. mejeriprodukter

Slagelsevej 121, Telf. 159

Uds. Nørrealle 57, Telf. 1392

Skibbrogade 53, Telf. 732

Kordilgade 52, Telf. 235

Vore vogne kommer overalt i Byen

VARE-MESSEN
BUUR-NUDSEN

Sengeudstyr, Gardiner, Hvidevarer
Kalundborg - Tlf. 426

Kalundborg Folkeblad

Eneste blad der trykkes i Kalundborg

Telf. 236

Leo Kæraa

v/ Lejf Andersen

exam. tandtekniker

Kordilgade 60, Kalundborg. Telf. 1035

Spis mere OST,

ring så kommer Fallesen

Leverandør til Feriehjemmet

Tlf. Kalundborg 1029

Fiskehus nr. 1

Viktor Nielsen

Tlf. Kalundborg 659

Altid friske Torske- og Rødspøtte-
filet'er samt Fiskefars.

Leverandør til Feriehjemmet.

VOR BAGER

v. Chr. Buch

Bageri - Conditori - Cafe

Vestergade 8 - Tønder - Tlf. 2.2114